

Suvestinė redakcija nuo 2024-01-01

Įsakymas paskelbtas: TAR 2021-09-08, i. k. 2021-18984

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „ŽINIŲ PERDAVIMAS IR INFORMAVIMO VEIKLA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA PARODOMIESIEMS PROJEKTAMS IR INFORMAVIMO VEIKLAI“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ 2021 METAIS PATEIKTOMS PARAIŠKOMS, PATVIRTINIMO

2021 m. rugsėjo 3 d. Nr. 3D-554
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 12.2, 12.6 ir 12.15 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. balandžio 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2021/1017, 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentu (ES) 2020/972, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos, patvirtintos 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842, nuostatas,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisykles, taikomas 2021 metais pateiktoms paraiškoms (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2021 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. 3D-554

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„ŽINIŲ PERDAVIMAS IR INFORMAVIMO VEIKLA“ VEIKLOS SRITIES
„PARAMA PARODOMIESIEMS PROJEKTAMS IR INFORMAVIMO VEIKLAI“
ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS 2021 METAIS PATEIKTOMS
PARAIŠKOMS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos 2021 metais pateiktoms paraiškoms (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis:

1.1. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. balandžio 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2021/1017;

1.2. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentu (ES) 2020/972;

1.3. 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2020/2220, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir taikymu, ir Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir tokios paramos skirstymu;

1.4. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842 (toliau – Programa);

1.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“;

1.6. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu

Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

2. Taisyklės nustato paramos pagal priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ (toliau – priemonės veiklos sritis) teikimo ir administravimo tvarką. Taisyklėmis turi vadovautis pareiškėjai, 2021 metais rengdami ir teikdami paramos paraiškas, ir paramos gavėjai, įgyvendindami projektus pagal 2021 metais pateiktas paraiškas, galutiniai naudos gavėjai, taip pat institucijos, atliekančios paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglamentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

- 3.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos;
- 3.2. **CPO** – Centrinė perkančioji organizacija;
- 3.3. **CVP IS** – Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema;
- 3.4. **ES** – Europos Sąjunga;
- 3.5. **ESIF** – Europos struktūriniai ir investavimo fondai;
- 3.6. **EK** – Europos Komisija;
- 3.7. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai;
- 3.8. **ŽŪA** – biudžetinė įstaiga Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-725](#), 2023-11-09, paskelbta TAR 2023-11-09, i. k. 2023-21744

3.9. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupė** – paramos gavėjo sudaroma grupė ūkininkavimo arba alternatyviaja veikla užsiimančių asmenų, kurie parodomojo bandymo vietoje reguliariai susitinka aptarti šio bandymo eigos ir dalytis veiklos aktualijomis;

4.2. **Fundamentiniai moksliniai tyrimai** – eksperimentiniai ir (ar) teoriniai pažinimo darbai, atliekami siekiant visų pirma įgyti naujų žinių apie reiškinių esmę ir (arba) stebimą tikrovę, tuo metu neturint tikslo konkrečiai panaudoti gautų rezultatų;

4.3. **Fiksuotoji projekto išlaidų norma** – iš anksto nustatyta išlaidų norma (išreiškiama procentais nuo visų ar dalies projekto tinkamų finansuoti išlaidų), taikoma apmokant dalį tinkamų finansuoti šio projekto išlaidų, kai projekto vykdytojas neteikia išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų;

4.4. **Informavimo renginys** – seminaras, lauko diena, dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupės susitikimas, konferencija ar kitas renginys, kuriame skleidžiamos mokslo žinios, žemės ūkio ir kaimo plėtros naujovės, dalijamasi patirtimi;

4.5. **Inovacija** – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti;

4.6. **Lauko diena** – mokymo forma, kai ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje, žemės, maisto, miško ūkio įmonėje arba kaimo vietovėje veikiančioje labai mažoje, mažoje ar vidutinėje įmonėje perteikiamos žinios, laukuose demonstruojamos naujosios technologijos, vertinama reali situacija, aptariamos problemos ir jų sprendimo būdai;

4.7. **Licencija vykdyti formalųjį profesinį mokymą** – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos išduodamas dokumentas, kuriuo suteikiama teisė vykdyti formalųjį profesinį mokymą vadovaujantis Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 822 „Dėl Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“;

4.8. **Mokslo ir studijų institucija** – juridinis asmuo, kurio pagrindinė veikla – studijų vykdymas ir su studijomis susijusi veikla ir (arba) moksliniai tyrimai ir eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra;

4.9. **Parodomasis bandymas** – naujų technologijų, mokslo naujovių ir pažangios patirties diegimas ir rodymas ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėje arba kaimo vietovėje veikiančioje labai mažoje, mažoje ar vidutinėje įmonėje, kurių veikla susijusi su prekinės produkcijos gamyba;

4.10. **Praktinis-informacinis seminaras** (toliau – seminaras) – mokymo forma, kai teikiamos žinios apie tam tikros srities naujoves, reikalavimus, technologijas, dalijamasi patirtimi, aptariamos problemos ir jų sprendimo būdai;

4.11. **Profesinio mokymo įstaiga** – mokykla ar kita įstaiga, kurios pagrindinė veikla – profesinis mokymas;

4.12. **Taikomieji moksliniai tyrimai** – eksperimentiniai ir (ar) teoriniai pažinimo darbai, atliekami norint gauti naujų žinių ir pirmiausia skiriami specifiniams praktiniams tikslams pasiekti arba uždaviniams spręsti;

4.13. **Žaliojo diplomas** – tinkamą žemės ūkio veiklos subjekto profesinį pasirengimą ir kvalifikaciją liudijantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3D-65 „Dėl žaliojo diplomo“ nustatytos formos dokumentas, kuriuo suteikiama teisė dalyvauti žemės ūkio srities švietimo ir profesinio praktinio mokymo veikloje;

4.14. **Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinė sistema** (toliau – ŽMIKIS) – informacinė sistema, kurioje kaupiami duomenys apie žemdirbių (žemės, maisto ir miškų ūkio veikla užsiimančių asmenų, kitų kaimo vietovėse ūkine veikla užsiimančių asmenų) kvalifikacijos tobulinimą ir jų konsultavimą;

4.15. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos valdymo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Programoje, Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III SKYRIUS PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

6. Priemonės veiklos srities prioritetai:

6.1. skatinti žinių perteikimą ir inovacijas žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose ir kaimo vietovėse;

6.2. visuose regionuose didinti visų žemės ūkio veiklų gyvybingumą ir konkurencingumą, taip pat skatinti inovacines ūkių technologijas ir tvarų miškų valdymą;

6.3. skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkio sektoriuje;

6.4. atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas;

6.5. skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose;

6.6. skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse.

7. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

7.1. inovacijų skatinimas, bendradarbiavimas ir žinių bazės vystymas kaimo vietovėse;

7.2. ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimas ir palankesnių sąlygų ūkių restruktūrizavimui ir modernizavimui sudarymas;

7.3. miškininkystės ekonominės vertės didinimas ir miško plotų plėtra;

7.4. pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimas;

7.5. biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas;

7.6. dirvožemio erozijos prevencija ir dirvožemio tvarkymo gerinimas;

7.7. žemės ūkio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekio mažinimas;

7.8. veiklos įvairinimas, mažųjų įmonių kūrimo ir plėtojimo, darbo vietų kūrimo lengvinimas.

8. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

8.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

8.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

8.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

9. Pagal priemonės veiklos sritį parama teikiama parodomiesiems bandymams rengti (įrengti ir vykdyti), informavimo renginiams organizuoti skleidžiant mokslo žinias ir inovacijas žemės, maisto, miškų ūkio ir kaimo plėtros sektoriuose. Informavimo renginiai gali būti organizuoti tiesioginio kontakto su paramos gavėjais būdu (ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje, įmonėje, auditorijoje ir pan.) bei įvairiais nuotoliniais būdais (internetu telefonijos tinklo ir per kompiuterines programas „Skype“, „Viber“ ir kt. programas) Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto karantino, ekstremaliosios situacijos ar nenugalimos jėgos (*force majeure*) atvejais, užtikrinant kontrolės galimybę atsakingoms institucijoms.

10. Parama neskiriama fundamentiniams ir taikomiesiems moksliniams tyrimams.

V SKYRIUS PARAMOS DYDIS IR INTENSIVUMAS

11. Paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas.

12. Didžiausia paramos suma vienam projektui negali viršyti 150 000 Eur su PVM.

13. Paramos intensyvumas – 100 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo).

14. Didžiausia vienos dienos seminaro, lauko dienos arba dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupės narių susitikimo organizavimo kaina – 740 Eur be PVM.

15. Didžiausia konferencijos organizavimo kaina – 3 500 Eur be PVM.

16. Kvietimo teikti paraiškas metu pareiškėjas gali pateikti ne daugiau kaip 3 paramos paraiškas parodomiesiems projektams įgyvendinti pagal gyvulininkystės, augalininkystės, sodininkystės, daržininkystės, uogininkystės ir miškų ūkio sektorius.

17. Vienam subjektui, kaip jis apibrėžtas reglamento (ES) Nr. 1407/2013 2 straipsnio 2 dalyje, suteiktos nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos suma negali viršyti 200 000 Eur (du šimtai tūkstančių eurų) per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį. Agentūra, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro, įsteigto

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatai), duomenimis, patikrina, ar parama priemonės veiklos srityje numatytiems veikloms miškininkystės ir alternatyviosios veiklos srityse įgyvendinti skiriama nepažeidžiant valstybės pagalbos reikalavimų, vadovaujantis reglamentu (ES) Nr. 1407/2013. Agentūra, prieš suteikdama nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą, Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre turi patikrinti, ar suteikus paramą nebus viršytas šiame punkte nurodytas nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos dydis. Jei pareiškėjui suteikus apskaičiuotą paramos sumą būtų viršyta šiame punkte nurodyta didžiausia galima suteikti nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos suma, priimant sprendimą dėl pagalbos suteikimo apskaičiuota paramos suma sumažinama tiek, kad pirmiau nurodyta riba nebūtų viršyta.

VI SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

18. Paramos gali kreiptis juridiniai asmenys:

18.1. mokslo ir studijų institucijos ir profesinio mokymo įstaigos;

18.2. kiti juridiniai asmenys, turintys licenciją vykdyti formalųjį profesinį mokymą.

19. Paramos paraiškos, kurias teikia pareiškėjas kartu su partneriais, nepriimamos.

20. Galutiniai naudos gavėjai, t. y. informavimo renginių dalyviai – ūkininkai, Žemės ūkio ir kaimo verslo valdų registro informacinėje sistemoje registruoti jų šeimos nariai, ūkininkų partneriai, ūkio darbuotojai, kiti fiziniai ar juridiniai asmenys, užsiimantys žemės, maisto ar miškų ūkio veikla, įregistravę valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, taip pat kaimo vietovėse ūkine veikla užsiimantys žemės valdytojai, labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių darbuotojai, tradiciniai amatininkai.

21. Galutiniai naudos gavėjai, norėdami dalyvauti informavimo renginiuose, turi užpildyti ir pateikti paramos gavėjui paraišką dalyvauti informavimo renginyje (7 priedas).

VII SKYRIUS TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PARAMAI GAUTI

22. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi nuo viešuosiuose registruose esančių duomenų, vadovujamasi registruose esančiais duomenimis.

23. Pareiškėjas ir projektas, kuriam įgyvendinti teikiama paraiška, turi atitikti šias tinkamumo sąlygas ir reikalavimus paramai gauti:

23.1. Bendrosios tinkamumo sąlygos ir reikalavimai paramai gauti:

23.1.1. pareiškėjas užtikrina tinkamą ir pakankamą projekto finansavimo šaltinį tuo atveju, kai numatytas prisidėjimas savo ir (arba) skolintomis lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų. Projekto finansavimo šaltinis turi būti pagrįstas finansinių ataskaitų duomenimis ir nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus, o iki mokėjimo prašymo pateikimo paramos gavėjas turi pateikti su finansų įmone arba kredito įstaiga pasirašytą paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Jeigu pareiškėjas prie projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis lėšomis, prie paramos paraiškos turi būti pateikti dokumentai (pareiškėjo banko sąskaitos išrašas turi būti išduotas arba suformuotas ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo), įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie projekto įgyvendinimo. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba suformuoti (pvz., naudojantis el. bankininkystės sistema) finansų įstaigos (bankų, kredito unijų);

23.1.2. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus;

23.1.3. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Agentūrai, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas ar socialinio draudimo įmokų mokėjimas yra atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas (atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

23.1.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

23.1.5. projektas atitinka bent vieną Taisyklių III skyriuje nurodytą ES kaimo plėtros politikos prioritetą, tikslinę sritį ir prisideda prie bent vieno kompleksinio tikslo įgyvendinimo;

23.1.6. projektas vykdomas Lietuvos Respublikos teritorijoje;

23.2. Priemonės veiklos srities tinkamumo sąlygos ir reikalavimai:

23.2.1. projekte numatyta vykdyti veikla ir išlaidos projektui įgyvendinti yra susiję su remiama veikla, nurodyta Taisyklių IV skyriuje;

23.2.2. paramos paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju Taisyklių VI skyriuje;

23.2.3. pareiškėjas turi teisę užsiimti žinių perdavimo ir informavimo veiklomis;

23.2.4. pareiškėjas, įvardytas Taisyklių 18.2 papunktyje, teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę užsiimti formaliuoju profesiniu mokymu žemės ūkio, maisto, miškininkystės ar kitose kaimo plėtros srityse;

23.2.5. pareiškėjas turi patirties įgyvendinant projektus, susijusius su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų ir lauko dienų žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu;

23.2.6. pareiškėjas per paskutinius 12 mėnesių nepertraukiamai iki paraiškos pateikimo dienos turi ne mažiau kaip du kvalifikuotus lektorius, dirbančius pagal darbo sutartį;

23.2.7. lektoriai (asmenys, kurie veda renginius, pvz.: mokslininkai, konsultantai, moderatoriai) paraiškos pateikimo dieną ir projekto įgyvendinimo metu turi ne mažesnę kaip magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą aukštąjį išsilavinimą toje srityje, pagal kurią ketina teikti paslaugas;

23.2.8. projekto vadovas paraiškos pateikimo metu ir projekto įgyvendinimo metu turi patirties vadovaujant projektams, susijusiems su parodomųjų bandymų vykdymu, informavimo renginių žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu, taip pat ne trumpiau kaip vienus metus iki paraiškos pateikimo dienos užsiėmė ugdomąja, šviečiamąja ar mokslo sklaidos veikla;

23.2.9. lektoriai per paskutinius dvejus metus iki paraiškos pateikimo dienos kėlė savo kvalifikaciją rengdami mokslines publikacijas, kurios buvo paskelbtos 2019–2021 metais, arba dalyvavo seminaruose arba mokymo kursuose, arba stažuojęse, arba kituose šviečiamuosiuose ir informaciniuose renginiuose;

23.2.10. pareiškėjas yra parengęs parodomąjo bandymo metodiką;

23.2.11. projektas bus įgyvendinamas pritaikant pareiškėjo ar kitų subjektų atliktų ir publikuotų žemės ūkio (agronomijos, zootechnikos, veterinarijos ir miškotyros mokslo sričių), biomedicinos (biologijos, ekologijos ir aplinkotyros mokslo sričių), technologinių (statybos inžinerijos, aplinkos inžinerijos, energetikos ir termoinžinerijos, informatikos inžinerijos ir mechanikos inžinerijos mokslo sričių) ir socialinių mokslų (vadybos ir ekonomikos mokslo sričių) krypties mokslinių tyrimų rezultatus (mokslo krypties klasifikatorius patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2019 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. V-93 „Dėl Mokslo krypties ir Meno krypties klasifikatorių patvirtinimo“). Mokslinių tyrimų

rezultatai ne anksčiau kaip prieš 5 metus iki paramos paraiškos pateikimo turi būti paskelbti mokslo straipsnio ar monografijos forma;

23.2.12. projektas nedubliuojamas su kitais projektais, vykdytais pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Žemės ir miškų ūkio veiklos ir žemės ūkio produktų perdirbimo ūkyje mokslo žinių ir inovacinės praktikos sklaida“, ir nedubliuojamas pagal priemonės veiklos sritį. Tokių projektų sąrašas skelbiamas Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt;

23.2.13. projekte negali būti nuorodų į konkrečius prekių ženklus, kurie susiję su konkrečiomis tiekėjų prekėmis ar produktais;

23.2.14. projekte numatytos įsigyti paslaugos arba prekės turi būti įsigytos neprieštaraujant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo nuostatomis.

VIII SKYRIUS DALIJIMOSI ŪKININKAVIMO PATIRTIMI GRUPĖ

24. Dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupę (toliau – grupė) turi sudaryti ne mažiau kaip 6 ir ne daugiau kaip 8 nuolatiniai nariai, vykdantys veiklą, susijusią su numatomu demonstruoti parodomuoju bandymu, ir tvarkantys buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus visą projekto įgyvendinimo laikotarpį. Grupės nariai privalo užsiimti ta pačia veikla, susijusia su parodomąjo bandymo tematika. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu vienos grupės narys negali būti kitų grupių nariu tame pačiame projekte.

25. Kiekvienas grupės narys projekto įgyvendinimo metu privalo laikytis grupės veiklos plano, nusistatyti problemines ir tobulintinas ūkininkavimo sritis, siekti nusistatytų tikslų, analizuoti gautus tarpinius ir galutinius rezultatus, dalytis informacija ir patirtimi su kitais grupės nariais periodinių susitikimų metu.

IX SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

26. Pareiškėjas ir paramos gavėjas įsipareigoja:

26.1. įgyvendinti projektą per laikotarpį, kuris negali būti ilgesnis kaip 36 mėnesiai nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Parodomąjo bandymo informavimo veiklos negali būti pradėtos organizuoti, kol nepasirašyta paramos sutartis. Projekto įgyvendinimo pradžia laikoma paramos sutarties pasirašymo diena. Projektas turi būti įgyvendintas ne vėliau kaip iki 2025 m. birželio 30 d.;

26.2. ne vėliau kaip per 3 mėnesius (jei prašoma avanso) nuo sutarties pasirašymo dienos pateikti pirmąjį mokėjimo prašymą;

26.3. vieną kartą per metus projekto įgyvendinimo metu kelti visų lektorių kvalifikaciją (mokslinių publikacijų rengimas, dalyvavimas seminaruose, mokymo kursuose, stažuotėse ir kituose šviečiamuosiuose ir informaciniuose renginiuose vieną kartą per metus projekto įgyvendinimo metu). Lektorių kvalifikacijos kėlimą pagrindžiantys dokumentai pateikiami kartu su galutine ataskaita. Galutiniams naudos gavėjams, t. y. informavimo renginių dalyviams pagal priemonės veiklos sritį skirti informavimo renginiai laikomi netinkamais kelti lektorių kvalifikaciją;

26.4. iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nekeisti veiklos pobūdžio, tikslų ar įgyvendinimo sąlygų (pvz., nekeisti projekto temos, parodomojo bandymo metodikos), kai tokie veiksmai pakenkia pradiniam projekto tikslams;

26.5. projekto įgyvendinimo metu ne vėliau kaip kiekvieno mėnesio 20 d.:

26.5.1. ŽMIKIS paskelbti kito mėnesio organizuojamų informavimo renginių grafiką (nurodyti įstaigos pavadinimą, įmonės kodą, projekto numerį, informavimo renginio pavadinimą, organizatorių, vykdymo vietą, datą, vykdymo trukmę, informavimo renginio dalyvių skaičių, lektorius, moderatorius, asmenų, kurie atsakingi už informavimo renginio organizavimą, vardus ir pavardes). Apie grafiko pasikeitimą privaloma paskelbti ŽMIKIS ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki renginio;

26.5.2. Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt pateikti kito mėnesio organizuojamų informavimo renginių grafiką Excel formatu (2 priedas). Apie grafiko pakeitimus privaloma informuoti Agentūrą el. paštu pmvi@nma.lt ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki informavimo renginių vykdymo dienos pateikiant grafiką Excel formatu (6 priedas);

26.5.3. ŽŪA el. paštu info@zua.lt pateikti kito mėnesio organizuojamų informavimo renginių grafiką (2 priedas), kuris bus viešinamas ŽŪA interneto svetainėje. Apie grafiko pakeitimus privaloma informuoti ŽŪA el. paštu info@zua.lt ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki informavimo renginių vykdymo dienos pateikiant grafiką Excel formatu (6 priedas);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-725](#), 2023-11-09, paskelbta TAR 2023-11-09, i. k. 2023-21744

26.6. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo informavimo renginio pabaigos į ŽMIKIS suvesti duomenis, t. y. nurodyti informaciją apie vykdomą projektą, informavimo renginį, lektorius, informavimo renginio dalyvius: dalyvio vardą, pavardę, asmens kodą, valdos atpažinties kodą, gyvenamąją vietą, telefoną, el. pašta, išrašyto pažymėjimo seriją ir numerį ir kitus duomenis (ūkio darbuotojai, valdos partneriai arba valdos nariai, dalyvaujantys

informavimo renginyje, Paraiškoje (7 priedas) dalyvauti informavimo renginyje nurodo ūkio, kuriame dirba, valdos atpažinties kodą, įmonių darbuotojai – atstovaujamos įmonės valdos atpažinties kodą, o jei jo nėra – įmonės kodą, tradiciniai amatininkai – tautinio paveldo produkto sertifikato datą ir numerį). Ūkio darbuotojai, įmonių darbuotojai į informavimo renginį užregistruojami pateikę darbo įrodymo dokumentą (pvz.: darbo sutartį, žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų kvitą, individualios veiklos pažymą ir kt.), o tradiciniai amatininkai – pateikę Tautinio paveldo produkto sertifikatą, kuris išduodamas Ministerijos nustatyta tvarka;

26.7. projekto įgyvendinimo metu likus ne mažiau kaip 20 (dvidešimt) darbo dienų iki parodomąjo bandymo įdiegimo pabaigos, Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt pateikti informaciją apie grupės narių ūkiuose įdiegtus ir dar planuojamus diegti parodomuosius bandymus bei visus jau atliktus ir dar planuojamus atlikti darbus, susijusius su parodomųjų bandymų įdiegimu (3 priedas). Parodomųjų bandymų rezultatus fiksuoti nuotraukose ir nuotraukas tinkamai saugoti, jei prireikus Agentūros atstovai paprašytų jas parodyti;

26.8. parodomąjo bandymo baigtiniam technologiniam procesui ar produktui pristatyti projekto įgyvendinimo laikotarpiu suorganizuoti tiek lauko dienų ir seminarų, kiek yra numatyta paraiškoje, bet ne mažiau kaip 4 lauko dienas ir 4 seminarus (bent viena lauko diena ir vienas seminaras turi būti suorganizuoti žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities konsultantams, profesinių mokyklų ar kolegijų dėstytojams, įgyvendinantiems žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities formaliojo ir neformaliojo mokymo programas). Lauko dienos ir seminaro trukmė – ne mažiau kaip 4 akademinės valandos. Rekomenduojamas mažiausias dalyvių skaičius renginyje – 12;

26.9. per visą projekto, kuriam įgyvendinti skiriama iki 75 000 Eur paramos, įgyvendinimo laikotarpį įgyvendinant parodomąjo bandymo sklaidos priemones turėtų dalyvauti ne mažiau kaip 150 galutinių naudos gavėjų. Kiekvienais projekto įgyvendinimo metais turėtų būti parengtas bent vienas lankstinukas ir bent vienas informacinis straipsnis, publikuojamas respublikinėje žiniasklaidoje ir internete, apie įgyvendinamą projektą;

26.10. per visą projekto, kuriam įgyvendinti skiriama nuo 75 001 Eur iki 150 000 Eur paramos, įgyvendinimo laikotarpį įgyvendinant parodomąjo bandymo sklaidos priemones turėtų dalyvauti ne mažiau kaip 300 galutinių naudos gavėjų. Kiekvienais projekto įgyvendinimo metais turėtų būti parengti bent du lankstinukai ir bent du informaciniai straipsniai, publikuojami respublikinėje žiniasklaidoje ir internete, apie įgyvendinamą projektą;

26.11. projekto įgyvendinimo laikotarpiu suorganizuoti vieną baigiamąją konferenciją, kurioje dalyvautų ne mažiau kaip 100 galutinių naudos gavėjų, projekto rezultatams pristatyti;

26.12. viešinti paramą pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“. Projekto įgyvendinimo vietoje (ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje ar žemės, maisto ir (arba) miškų ūkio įmonėje, ir (arba) kaimo vietovėje veikiančioje labai mažoje, mažoje ar vidutinėje įmonėje, bendrosiose patalpose, auditorijose ir pan.) turi būti aiškios informacinės nuorodos, skelbimai apie parodomąjį bandymą, informavimo renginio organizavimo laiką, vietą ir kita aktuali informacija;

26.13. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų įprastinių paramos gavėjo operacijų;

26.14. užtikrinti, kad galutiniai naudos gavėjai, norėdami dalyvauti informavimo renginiuose, užpildys Paraišką (7 priedas) dalyvauti informavimo renginyje;

26.15. išduoti kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimus informavimo renginių dalyviams. Grupių susitikimų dalyviams pažymėjimai neišduodami;

26.16. be Agentūros sutikimo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nekeisti projekto vadovo ir (arba) lektorių. Pateikiant prašymą pakeisti projekto vadovą ir (arba) lektorius, jie turi atitikti Taisyklių VII skyriuje projekto vadovui ir lektoriams keliamus reikalavimus nuo pateikto prašymo dienos. Jei keičiamas projekto vadovas ir (arba) lektoriai, už kurių veiklos patirtį buvo skirti atrankos balai, naujai teikiamo projekto vadovo ir (arba) lektorių veiklos patirtis turi būti lygiavertė;

26.17. parodomąjį bandymo informavimo veiklas suorganizuoti ne mažiau apskričių, nei nurodyta paramos paraiškoje;

26.18. prisidėti savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų (jei toks prisidėjimas numatytas) ne mažiau, nei nurodyta paramos paraiškoje;

26.19. per 3 mėn. nuo projekto įgyvendinimo pradžios suformuoti tiek grupių, kiek numatyta paramos paraiškoje, bet ne mažiau kaip 3 grupes, pateikiant Agentūrai kiekvienos grupės veiklos planą (4 priedas);

26.20. kiekvienais projekto įgyvendinimo metais, nuo grupės veiklos plano pateikimo Agentūrai dienos, suorganizuoti ne mažiau kaip keturis dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių susitikimus;

26.21. be Agentūros sutikimo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nekeisti grupių narių. Keičiantis grupių nariams, naujai priimti grupių nariai turi atitikti Taisyklių VIII skyriuje grupės nariams keliamus reikalavimus nuo pateikto prašymo datos;

26.22. užtikrinti, kad grupės nariai laikytųsi jiems keliamų reikalavimų;

26.23. kiekvienoje grupėje parodomąjį bandymą įdiegti ne mažiau kaip dviejuose skirtinguose grupės narių ūkiuose, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėse ar kaimo vietovėje veikiančiose labai mažose, mažose ar vidutinėse įmonėse;

26.24. sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, Programos įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti paramos paraiškoje ir prie jos pridedamuose dokumentuose pateiktus duomenis ir atlikti patikrą projekto įgyvendinimo vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi tinkamumo gauti paramą sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas projektas ir veikla, kuriai buvo skirta parama, po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos;

26.25. teikti Agentūrai visą informaciją ir duomenis, susijusius su projektu, reikalingus statistikos tikslams ir Programos įgyvendinimo stebėsenai, viešinimui bei reikalingiems vertinimams atlikti;

26.26. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto įgyvendinimo pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą;

26.27. projekto įgyvendinimo metu užtikrinti atitiktį tinkamumo sąlygoms, atrankos kriterijams, už kuriuos projektui suteikiami balai;

26.28. atsiskaitymus su prekių ir (arba) paslaugų teikėjais vykdyti tik per finansų įstaigas;

26.29. jei informavimo renginiai organizuojami nuotoliniu būdu, kaip nustatyta Taisyklių 9 punkte, pateikti Agentūrai prisijungimo prie nuotolinių informavimo renginių nuorodas (ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki informavimo renginių pradžios) ir informavimo renginių organizavimą patvirtinančius dokumentus (nuotolinių informavimo renginių dalyvių sąrašą, elektronines dalyvių registracijos anketas). Agentūra turi teisę paprašyti paramos gavėjų atsiųsti kitą susijusią būtiną informaciją apie nuotolinius informavimo renginius jų organizavimo ir vykdymo faktams patikrinti;

26.30. užtikrinti, kad organizuodamas informavimo renginius laikysis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, kitų asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

X SKYRIUS

TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

27. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas.

28. Projekte numatytos prekės, paslaugos ir darbai turi būti įsigyti pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą. Subjektas, kuriam Viešųjų pirkimų įstatymas netaikomas, vadovaujasi Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 3D-637 „Dėl Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklės). Jeigu projektui vykdyti naudojami savi resursai, vadovaujamesi institucijos vadovo įsakymu patvirtintais paslaugų ir kitų tinkamų finansuoti išlaidų įkainiais, jei Taisyklėse numatyta fiksuota norma ar fiksuotas įkainis, vadovo įsakymas neteikiamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-725](#), 2023-11-09, paskelbta TAR 2023-11-09, i. k. 2023-21744

29. Jei išlaidų įkainiai nustatyti Agentūros, ESIF ir Taisyklėse nustatytos didžiausios sumos, turi būti pateikiamas vienas išlaidos kainą pagrindžiantis dokumentas (pvz.: ESIF tyrimo ataskaita ar komercinis pasiūlymas).

30. Kai projektui vykdyti nenaudojami savi resursai ir įkainiai nėra numatyti Agentūros, ESIF ir Taisyklėse nenustatyta didžiausia išlaidų suma, turi būti pateikiami trys skirtingų tiekėjų komerciniai pasiūlymai išlaidoms pagrįsti, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose skirtingų tiekėjų komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės, paslaugos ar darbų kaina yra 10 proc. didesnė, nei vidutinė rinkos prekės, paslaugos ar darbų kaina, atliekami Administravimo taisyklių 66 punkte nurodyti veiksmai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-725](#), 2023-11-09, paskelbta TAR 2023-11-09, i. k. 2023-21744

31. Komerciniuose pasiūlymuose turi būti nurodytas planuojamos įsigyti prekės (įrangos, technikos ar kt.) pavadinimas, paslaugos ar darbo konkretus pavadinimas. Komerciniuose pasiūlymuose turi būti išsamiai aprašytos perkamos paslaugos: nurodyta, kokios išlaidos ir (arba) darbai sudaro paslaugą, jų pavadinimas bei vienetai. Komerciniai

pasiūlymai turi būti su lygiaverčiais išlaidų technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais, turi būti nurodyta galutinė siūlomų prekių, paslaugų ar darbų kaina eurais (be PVM ir su PVM).

32. Tinkamų finansuoti išlaidų, kurioms Taisyklėse ir Agentūros nėra nustatyti įkainiai arba didžiausios sumos Taisyklėse, dydžiai nustatomi vadovaujantis nepriklausomų ekspertų atliktuose viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais (jeigu skirtinguose informacijos šaltiniuose pateikiamas skirtingas tos pačios išlaidos įkainis, vadovaujama įkainiu, patvirtintu vėliausiai priimtu teisės aktu), kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. ES struktūriniais ir investavimo fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“. Grindžiant išlaidas šiame punkte nurodytu būdu, kartu su paraiška turi būti pateikiamas vienas išlaidos kainą pagrindžiantis dokumentas (pvz., ESIF tyrimo ataskaita ar komercinis pasiūlymas).

33. Vėliausiai iki mokėjimo prašymo pateikimo dienos paramos gavėjas turi būti pateikęs Agentūrai vertinti įvykdytų prekių, paslaugų ar darbų pirkimo dokumentus. Agentūra turi įvertinti šių dokumentų atitiktį Viešųjų pirkimų įstatymo ar Prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių reikalavimams.

34. Įgyvendinant projektą, galima iki 10 proc. lėšų perskirstyti tarp kiekvienos atskiros išlaidų kategorijos, neviršijant pagal atskirus mokėjimo prašymus ir bendros paramos sutartyje numatytos paramos sumos. Perskirstant lėšas, paramos dydžiai, nurodyti 14–15 punktuose, ir išlaidos, nurodytos 38.1, 38.2.1, 38.2.3, 38.2.6, 38.2.7, 38.4.4, 38.5, 38.6, 38.7, 38.8, 39.1 papunkčiuose, negali būti didinamos. Išlaidos, kurios pagal atskiras išlaidų kategorijas perskirstomos daugiau kaip 10 proc., ir išlaidos, kurios nėra numatytos Taisyklėse ir paramos sutartyje, nefinansuojamos. Išlaidų sumų mažinimas nėra ribojamas. Paramos sutartis dėl šių pakeitimų nekeičiama.

35. Tinkamos išlaidos, nurodytos Taisyklių 38 ir 39 punktuose, gali būti patiriamos naudojant savo išteklius.

36. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

36.1. realiai suplanuotos (pateiktos pagal išlaidų kategorijas ir konkrečiai išvardytos, o ne pateikiamos bendra suma), pagrįstos, ne didesnės negu vidutinės rinkos kainos, būtinos projektui įgyvendinti ir numatytos paramos paraiškoje;

36.2. patirtos ir apmokėtos po paraiškos pateikimo dienos ir neviršijančios fiksuotojo įkainio, nustatyto šių Taisyklių 38.1 papunktyje, ir fiksuotosios normos, nustatytos vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“, 10 priedu. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos Taisyklių 38 ir 39 punktuose;

36.3. faktiškai padarytos ir laikantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų į paramos gavėjo apskaitą įtrauktos išlaidos, kurios gali būti nustatytos patikros vietoje metu;

36.4. patvirtintos apskaitos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo nustatytus apskaitos dokumentų rekvizitus, arba pagrįstos institucijos vadovo įsakymu patvirtintais paslaugų ir kitų tinkamų finansuoti išlaidų įkainiais, jei projektui vykdyti naudojami savi resursai. Paramos gavėjas tvarko šių lėšų apskaitą ir saugo su projekto apskaita susijusius dokumentus atskirai nuo kitų. Projekto išlaidas paramos gavėjai privalo įtraukti į apskaitą laikydamiesi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų. Pareiškėjas prieš paramos sutarties pasirašymą privalo turėti kredito įstaigoje atskirą sąskaitą projekto lėšoms;

36.5. pagrįstos išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentais (netaikoma išlaidoms, apmokamoms taikant fiksuotąją normą ir fiksuotąjį įkainį).

37. Tinkamas išlaidas sudaro tiesioginių ir netiesioginių išlaidų kategorijos.

38. Tiesioginių išlaidų kategorijos:

38.1. darbo užmokestis arba atlygis lektoriams (asmenims, kurie veda renginius, pvz.: mokslininkams, konsultantams, moderatoriams), kuris yra kompensuojamas taikant fiksuotuosius konsultacijų įkainius, kuriuos nustatė UAB „Ernst & Young Baltic“ pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ lektorių darbo užmokesčio fiksuotojo valandos įkainio nustatymo metodiką, ir nepažeidžiant darbo laiko normos reikalavimų, nustatytų Darbo kodekse. Darbo užmokesčio arba atlygio lektoriams išlaidos projekte apmokamos tik pagal nustatytą darbo užmokesčio fiksuotąjį valandos įkainį (pareiškėjas negalės už išlaidas, kurioms nustatyti fiksuotieji darbo valandos įkainiai, atsiskaityti pagal faktines išlaidas, pateikęs išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus). Fiksuotasis lektoriaus vienos darbo valandos įkainis (60 min.) – 36,16 Eur:

38.1.1. nustatytas fiksuotasis vienos darbo valandos įkainio dydis yra maksimalus darbo valandos įkainio dydis;

38.1.2. pareiškėjas paramos paraiškoje gali numatyti ir mažesnes prašomas sumas nei Taisyklių 38.1 papunktyje nustatytas fiksuotasis valandos įkainis;

38.1.3. fiksuotasis valandos įkainis nekeičiamas visą projekto įgyvendinimo laikotarpį. Atnaujinus fiksuotąjį valandos įkainį dėl pasikeitusių teisės aktų, kuriais vadovaujantis nustatytas fiksuotasis valandos įkainis, atnaujintas fiksuotasis valandos įkainis taikomas tik naujai teikiamoms paraiškoms;

38.2. seminarų, lauko dienų, grupės susitikimų, konferencijų organizavimas arba seminarų, lauko dienų, konferencijų, grupės susitikimų paslaugų pirkimas:

38.2.1. patalpų ir (arba) įrangos (programinės, kompiuterių, demonstravimo technikos) nuoma, kuri negali viršyti Agentūros nustatytų ir patvirtintų kainų (kainos skelbiamos www.nma.lt);

38.2.2. kanceliarinių prekių įsigijimo išlaidos;

38.2.3. skelbimai spaudoje (apie seminarus, lauko dienas ir konferencijas), kurie negali viršyti Agentūros nustatytų ir patvirtintų kainų (kainos skelbiamos www.nma.lt);

38.2.4. priemonių (vienkartinių spec. drabužių ir kitų priemonių, būtinų lauko dienai ir (arba) seminarui, ir (arba) kitiems informavimo renginiams, jei numatytas bandymų lankymas) įsigijimo išlaidos;

38.2.5. dalijamosios medžiagos parengimas ir įsigijimas (dauginimas, įrišimas ir (arba) spausdinimas);

38.2.6. informavimo renginių dalyvių kelionių ir (arba) transporto, kai keliones ir (arba) transportą organizuoja pareiškėjas;

38.2.7. informavimo renginių dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos, jos negali viršyti Agentūros nustatytų ir patvirtintų kainų (kainos skelbiamos www.nma.lt);

38.3. kelionės ir (arba) transporto (nuomos ir kitos transporto išlaikymo), komandiruočių (kai į komandiruotes vyksta pareiškėjo darbuotojai) išlaidos;

38.4. parodomojo bandymo įrengimas ir vykdymas arba parodomojo bandymo įrengimo ir vykdymo paslaugos pirkimas pagal parodomojo bandymo metodiką:

38.4.1. žemės ūkio technikos, įrangos (technologinės, kompiuterinės ir kitos įrangos, būtinos parodomojo bandymo įrengimui ir vykdymui), patalpų, žemės nuoma ir (arba) eksploatavimas;

38.4.2. įrangos, medžiagų transportavimas;

38.4.3. priemonių, medžiagų, prekių, paslaugų įsigijimas;

38.4.4. atlygis už parodomojo bandymo įdiegimo (įrengimo, vykdymo) darbus (įskaitant visus privalomus mokėti mokesčius), kuris negali būti didesnis kaip 10,50 Eur už val., neišskaičiavus visų privalomų mokėti mokesčių;

38.5. kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kitų informavimo renginių dalyviams gamyba, neviršijant 0,45 Eur be PVM už vieneta, arba pirkimas, neviršijant 1,20 Eur be PVM už vieneta;

38.6. projektui viešinti skirto informacinio straipsnio (ne mažesnio kaip 3000 spaudos ženklų be tarpų) parengimas, neviršijant 60 Eur be PVM už vieneta, ir publikavimas (ne mažesnis kaip 700 kv. cm) laikraštyje, neviršijant Agentūros nustatytų ir patvirtintų kainų (kainos skelbiamos www.nma.lt);

38.7. lankstinuko parengimas ir leidyba, neviršijant Agentūros nustatytų ir patvirtintų kainų (kainos skelbiamos www.nma.lt veiklos skiltyje);

38.8. rekomendacijų galutiniams naudos gavėjams parengimas ir leidyba, neviršijant 4 500 Eur be PVM išlaidų;

38.9. suteiktos paramos viešinimo išlaidos, vadovaujantis Viešinimo taisyklėmis.

39. Netiesioginių išlaidų kategorijos:

39.1. darbo užmokestis arba atlygis projektą administruojantiems asmenims:

39.1.1. darbo užmokestis arba atlygis projektą administruojantiems asmenims turi būti apskaičiuotas nepažeidžiant darbo laiko normos reikalavimų, nustatytų Darbo kodekse;

39.1.2. viename projekte gali būti ne daugiau kaip 3 projektą administruojančių asmenų etatai (projekto vadovo, administratoriaus ir finansininko).

40. Netiesioginės projekto išlaidos yra kompensuojamos taikant fiksuotąją normą, kuri nustatyta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“, 10 priede.

41. Netiesioginėms išlaidoms galima taikyti didžiausia suma apskaičiuojamą tiesioginių išlaidų sumą padauginus iš paraiškos vertinimo metu nustatytos netiesioginių išlaidų fiksuotosios normos, naudojant toliau nurodytas formules:

$$FN \text{ (fiksuotoji norma (procentais))} = \frac{P \text{ (projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma)} - 100 \text{ (proc.)}}{RI \text{ (tiesioginių išlaidų rangos suma)} - X \text{ (proc.)}}$$

$$NI \text{ (netiesioginės išlaidos)} = FN \text{ (proc. pasirinkimas iš lentelės)} \times TI \text{ (visų tiesioginių išlaidų suma)}.$$

42. Nustatant projektui taikomą fiksuotąją normą atsižvelgiama į tai, kokią tiesioginių išlaidų dalį (procentais, apvalinant iki 2 skaičių po kablelio) sudaro projekto veiklų rangos išlaidos (projekto veiklų rangos išlaidomis laikomos išlaidos tų veiklų, kurias visiškai įgyvendina ne pats projekto vykdytojas, o paslaugų teikėjai, prekių tiekėjai ar rangovai):

Eil. Nr.	Projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma,	Didžiausia fiksuotoji norma (procentais), kai projekto veiklų rangos išlaidų dalis sudaro:

	eurais	iki 60 proc. (imtinai) tiesioginių projekto išlaidų	nuo 60 proc. iki 90 proc. (imtinai) tiesioginių projekto išlaidų	daugiau kaip 90 procentų tiesioginių projekto išlaidų
1.	iki 85 000	24 proc.	24 proc.	12 proc.
2.	nuo 85 001 iki 150 000	24 proc.	21 proc.	12 proc.

43. Netinkamos finansuoti išlaidos:

43.1. nenumatytos projekte, nesusijusios su projektu ir neįvardytos Taisyklių 38 ir 39 punktuose;

43.2. padarytos perkant prekes, darbus ir paslaugas, projekto vykdytojams nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo, kai jie yra perkančiosios organizacijos, kitiems – Prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių nustatytos tvarkos.

44. PVM finansavimas apibrėžtas Administravimo taisyklėse.

XI SKYRIUS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

45. Paramos paraiškos forma pateikiama Taisyklių 1 priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse, kurių adresai www.zum.lrv.lt ir www.nma.lt.

46. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai (priedai) turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir pateikiami dokumentai nepriimami.

47. Paramos paraiškas, pristatytas asmeniškai, pašto kurjerio ar atsiųstas registruotu laišku, priima iš pareiškėjų ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir paramos regionams departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai, adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Karantino metu paraiškos taip pat gali būti teikiamos kitais Administravimo taisyklėse nustatytais būdais.

48. Paramos paraiškos pildomos, teikiamos, registruojamos ir vertinamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

49. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių pagal matematinės skaičių apvalinimo taisykles.

50. Kartu su nustatytos formos paramos paraiška būtina pridėti šiuos dokumentus:

50.1. juridinio asmens steigimo dokumentų kopijas, t. y. įstatai ar steigimo sandoris arba įstatymų nustatytais atvejais bendrieji nuostatai arba kiti dokumentai, kurie įstatams prilyginti Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse;

50.2. kredito įstaigos paskolos suteikimo galimybės patvirtinamuosius dokumentus, o iki paramos sutarties pasirašymo dienos pareiškėjas turi pateikti su kredito įstaiga pasirašytą paskolos sutartį (jei numatyta imti paskolą) ir (arba) raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis;

50.3. kitus dokumentus, nurodytus Taisyklių 1 priedo IX lentelėje.

XII SKYRIUS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

51. Projektų atranka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

52. Atrankos kriterijai:

52.1. pareiškėjo patirtis, įgyvendinant panašius projektus, susijusius su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų ir lauko dienų žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu, daugiau negu 3 metai – suteikiama 10 balų;

52.2. numatomų suformuoti grupių skaičius:

52.2.1. 5 ir daugiau grupių – suteikiama 10 balų;

52.2.2. 4 grupės – suteikiami 5 balai;

52.3. projekto vadovas turi ne trumpesnę kaip 2 metų patirtį vadovaujant panašioms projektams, susijusiems su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų, lauko dienų ir informavimo renginių žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu, – suteikiami 5 balai;

52.4. lektoriai, kurie dalyvauja projekte, ugdomąja, šviečiamąja, konsultavimo ar mokslo sklaidos veikla, susijusia su numatomo renginio turiniu, užsiima daugiau kaip 3 metus (įrodoma juridinę galią turinčiais dokumentais, jei pateikiama pažyma apie lektorių patirtį, ji turi būti detali (su konkrečiais veiklų pavadinimais bei datomis)) – suteikiama 15 balų;

52.5. parodomąjo bandymo informavimo veiklas organizuoti numatoma:

52.5.1. visose Lietuvos apskrityse – suteikiama 15 balų;

52.5.2. daugiau nei 5 apskrityse įskaitytinai – suteikiama 10 balų;

52.6. projektas susijęs su viena iš sričių (pagrindimas pateikiamas paraiškos III skyriuje „Projekto aprašymas“):

52.6.1. biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga dirbamojoje žemėje ir (arba) integruotu augalų apsaugos produktų naudojimu – suteikiama 20 balų;

52.6.2. gyvulininkystės ir (arba) sodininkystės, ir (arba) uogininkystės, ir (arba) daržininkystės sektoriaus (-ių) plėtra ir (arba) papildoma ne žemės ūkio veikla – suteikiama 15 balų;

52.6.3. agrarine aplinkosauga ir klimato kaita (išskyrus biologinės įvairovės ir

ekosistemų apsaugą dirbamojoje žemėje ir (arba) integruotą augalų apsaugos produktų naudojimą) – suteikiama 10 balų;

52.7. numatomas pareiškėjo prisidėjimas savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų:

52.7.1. daugiau kaip 15 proc. – suteikiama 15 balų;

52.7.2. nuo 14 iki 15 proc. įskaitytinai – suteikiama 14 balų;

52.7.3. nuo 13 iki 14 proc. įskaitytinai – suteikiama 13 balų;

52.7.4. nuo 12 iki 13 proc. įskaitytinai – suteikiama 12 balų;

52.7.5. nuo 11 iki 12 proc. įskaitytinai – suteikiama 11 balų;

52.7.6. nuo 10 iki 11 proc. įskaitytinai – suteikiama 10 balų;

52.7.7. nuo 9 iki 10 proc. įskaitytinai – suteikiami 9 balai;

52.7.8. nuo 8 iki 9 proc. įskaitytinai – suteikiami 8 balai;

52.7.9. nuo 7 iki 8 proc. įskaitytinai – suteikiami 7 balai;

52.7.10. nuo 6 iki 7 proc. įskaitytinai – suteikiami 6 balai;

52.7.11. nuo 5 iki 6 proc. įskaitytinai – suteikiami 5 balai;

52.7.12. nuo 4 iki 5 proc. įskaitytinai – suteikiami 4 balai;

52.7.13. nuo 3 iki 4 proc. įskaitytinai – suteikiami 3 balai;

52.7.14. nuo 2 iki 3 proc. įskaitytinai – suteikiami 2 balai;

52.7.15. nuo 1 iki 2 proc. įskaitytinai – suteikiamas 1 balas;

52.8. projekte dalyvaus žaliajį diplomą ar miško sertifikatą pagal tarptautines miškų sertifikavimo sistemas turintis (-ys) ūkis (-iai) – suteikiami 5 balai;

52.9. parodomuoju bandymu pagrindžiama metodo taikymo ekonominė ir (arba) aplinkosaugos gerinimo nauda – suteikiami 5 balai (su paramos paraiška pateikiamas parodomąjo bandymo ekonominės naudos apskaičiavimas ir (arba) aplinkosaugos gerinimo naudos aprašymas).

53. Privalomas mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 50 balų. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas įvertintas mažiau negu 50 balų, paramos paraiška atmetama.

54. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Papildomas paramos paraiškų vertinimas atliekamas reitinguojant pareiškėjus eilės tvarka. Papildomas paramos paraiškų vertinimas atliekamas pagal tuos pačius atrankos kriterijus. Atrankos kriterijų eiliškumas taikomas mažėjančios svarbos tvarka pagal Taisyklių 52.2, 52.5, 52.7 ir 52.8 papunkčiuose nurodytus atrankos kriterijus.

XIII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

55. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai.

56. Projektų, finansuotųjų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, atrankos komitetas, sudarytas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 3D-287 „Dėl Projektų, finansuotųjų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, atrankos komitetų sudarymo“ (toliau – PAK), svarsto projektus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotųjų ir (arba) nefinansuotųjų projektų. Vadovaujantis PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (arba) neskyrimo priima žemės ūkio ministras ar jo įgaliotas asmuo. Apie priimtą sprendimą Ministerija informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

57. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus paraiškoje nurodytu būdu ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sprendimo gavimo dienos.

58. Gavusi iš Ministerijos sprendimą suteikti paramą, Agentūra, vadovaudamasi Administravimo taisyklių nustatyta tvarka, rengia paramos sutartį.

59. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

60. Paramos sutartis gali būti keičiama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

61. Agentūra, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, per 5 darbo dienas nuo sprendimo dėl pagalbos skyrimo priėmimo pateikia Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registru informaciją apie paramos gavėjams suteiktą paramą. Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registru pateikta informacija apie suteiktą paramą tikslinama Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatuose nustatyta tvarka.

XIV SKYRIUS MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS MOKĖJIMO TVARKA

62. Mokėjimo prašymai kartu su pridedamais dokumentais turi būti pateikti per ŽŪMIS (adresas <https://zumis.lt>) Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

63. Mokėjimo prašymai kartu su pridedamais dokumentais vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

64. Kartu su mokėjimo prašymu yra pateikiami šių dokumentų originalai arba patvirtintos kopijos:

64.1. informavimo renginių dalyvių sąrašai (5 priedas);

64.2. projekto išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentai, išskyrus netiesiogines išlaidas. Taisyklių 38.1 papunktyje numatytoms išlaidoms pagrįsti teikiami žiniaraščiai;

64.3. pareiškėjo prisidėjimo savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų (jei jis numatytas) ir (arba) kredito įstaigos suteiktos paskolos (jei numatyta paskola) patvirtinimo dokumentai.

65. Pareiškėjai, kurie perka parodomojo bandymo įrengimo ir vykdymo, informavimo renginių organizavimo paslaugas, pagal parodomojo bandymo metodiką papildomai pateikia šių paslaugų pirkimo sutartis, paslaugų atlikimo aktus, paslaugų pirkimo sąskaitas, banko sąskaitos išrašus ir kt.

66. Šiai priemonės veiklos sričiai taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas arba išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdas, kai avansas nėra EK tinkamos deklaruoti išlaidos.

67. Pagal patirtų išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdą, kai avansas nėra EK tinkamos deklaruoti išlaidos, avanso dydis paramos gavėjui negali būti didesnis nei 40 proc. paramos sumos. Teikiant mokėjimo prašymų grafiką galutinio mokėjimo prašymo suma turi būti didesnė arba lygi avanso sumai.

68. Avansas išmokamas (nustatyta suma) po paramos sutarties pasirašymo. Avansinio mokėjimo prašymo Agentūrai teikti nereikia.

69. Kai bendra pagal paramos gavėjo pateiktus mokėjimo prašymus kompensuota ir avansu paramos gavėjui sumokėta suma pasiekia projektui įgyvendinti skirtą paramos sumą, projekto įgyvendinimo išlaidos toliau nekompensuojamos.

70. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas, bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą per ŽŪMIS (adresas <https://zumis.lt>) Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

71. Agentūra, išnagrinėjusi galutinį mokėjimo prašymą ir nustačiusi, kad paramos gavėjui buvo išmokėta didesnė paramos suma nei pripažinta tinkama finansuoti paramos

lėšomis, vadovaudamasi paramos sutarties nuostatomis, pareikalauja paramos gavėjo grąžinti perviršinę sumą.

72. Paramos gavėjas gali teikti ne daugiau kaip šešis mokėjimo prašymus.

73. Paramos lėšos paramos gavėjui išmokamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais.

XV SKYRIUS SANKCIJOS

74. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiame) projektą paramos gavėjui taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, sutarties nutraukimas ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

75. Sankcijos netaikomos, jei nustatytų reikalavimų nesilaikoma dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių ir (arba) išimtinių aplinkybių.

76. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“.

77. Parama neteikiama, jei nustatoma, kad pareiškėjas sukūrė galimai neteisėtas sąlygas paramai gauti parodomajam bandymui diegti ir rodyti. Pareiškėjas paraiškoje privalo pagrįsti ir aprašyti planuojamam parodomajam bandymui diegti ir rodyti pasirinkto ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkio, žemės, maisto, miškų ūkio įmonės, įmonės būtinumą ir reikalingumą projekte, nurodyti tokių ūkių ir (arba) įmonių pasirinkimo motyvus, jų teikiamą naudą ir prisidėjimą prie projekto tikslų įgyvendinimo.

78. Jeigu pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, norėdamas gauti paramą, pateikė melagingą informaciją arba dėl aplaidumo nepateikė būtinos informacijos, parama visai neskiriama arba susigrąžinama visa jos suma. Tokiu atveju pareiškėjas netenka teisės kreiptis paramos pagal priemonę visus kalendorinius metus, kuriais nustatytas pažeidimas, ir kitus kalendorinius metus.

79. Priemonės veiklos sričiai taikomos specifinės sankcijos yra šios:

79.1. sutartis nutraukiama, jei per 3 mėn. nuo projekto įgyvendinimo pradžios suformuotos mažiau kaip 3 grupės;

79.2. paramos dalis neskiriama ir (arba) susigražinama, kai:

79.2.1. vieną kartą per metus projekto įgyvendinimo metu bent vienas lektorius nekėlė savo kvalifikacijos (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos už kiekvieną lektorių, nekėlusį kvalifikacijos);

79.2.2. ŽMIKIS laiku nebuvo paskelbti, ŽŪA el. paštu info@zua.lt ir Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt laiku nepateikti kito mėnesio organizuojamų informavimo renginių grafikai ir (arba) ŽMIKIS laiku nebuvo paskelbta ir Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt bei ŽŪA el. paštu info@zua.lt laiku nepranešta apie organizuojamų informavimo renginių grafiko pasikeitimus (sankcijos dydis – 0,5 proc. skirtos paramos sumos);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-725](#), 2023-11-09, paskelbta TAR 2023-11-09, i. k. 2023-21744

79.2.3. Agentūrai laiku neatsiūsta el. paštu pmvi@nma.lt informacija apie grupės narių ūkiuose, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėse ar kaimo vietovėje veikiančiose labai mažose, mažose ar vidutinėse įmonėse įdiegtą parodomąjį bandymą bei atliktus darbus, susijusius su parodomąjo bandymo įdiegimu (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

79.2.4. per 10 darbo dienų nuo informavimo renginio pabaigos į ŽMIKIS nebuvo suvesti visi duomenys apie įvykusį renginį (sankcijos dydis – 0,5 proc. skirtos paramos sumos);

79.2.5. parodomąjo bandymo baigtiniam technologiniam procesui ar produktui pristatyti projekto įgyvendinimo laikotarpiu suorganizuota mažiau lauko dienų ir seminarų nei numatyta paraiškoje (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

79.2.6. parodomąjo bandymo baigtiniam technologiniam procesui ar produktui pristatyti projekto įgyvendinimo laikotarpiu nesuorganizuota bent viena lauko diena ir (arba) seminaras žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities konsultantams, profesinių mokyklų ar kolegijų dėstytojams, įgyvendinantiems žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities formaliojo ir neformaliojo mokymo programas (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

79.2.7. parodomąjo bandymo baigtiniam technologiniam procesui ar produktui pristatyti projekto įgyvendinimo laikotarpiu nesuorganizuota baigiamoji konferencija, kurioje dalyvavo ne mažiau kaip 100 galutinių naudos gavėjų (sankcijos dydis – 0,5 proc. skirtos paramos sumos);

79.2.8. nevykdytas įsipareigojimas kiekvienais projekto įgyvendinimo metais parengti bent vieną lankstinuką ir (arba) bent vieną informacinį straipsnį, publikuojamą respublikinėje žiniasklaidoje ir internete, apie įgyvendinamą projektą, ir (arba) įgyvendinant parodomąjo

bandymo sklaidos priemonės dalyvavo mažiau kaip 150 galutinių naudos gavėjų, kai skirta iki 75 000 Eur paramos suma, ir parengti bent du lankstinukus ir (arba) bent du informacinius straipsnius, publikuojamus respublikinėje žiniasklaidoje ir internete apie įgyvendinamą projektą, ir (arba) įgyvendinant parodomojo bandymo sklaidos priemonės dalyvavo mažiau kaip 300 galutinių naudos gavėjų, kai skirta nuo 75 001 Eur iki 150 000 Eur paramos sumos (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

79.2.9. neišduotas bent vienas kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimas informavimo renginių dalyviams (sankcijos dydis – 0,5 proc. skirtos paramos sumos);

79.2.10. parodomojo bandymo informavimo veiklos suorganizuotos mažiau apskričių, nei nurodyta paramos paraiškoje (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

79.2.11. prisidėta savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų (jei toks prisidėjimas numatytas) mažiau, nei nurodyta paramos paraiškoje (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

79.2.12. nevykdytas įsipareigojimas kiekvienais projekto įgyvendinimo metais nuo grupės veiklos plano pateikimo Agentūrai dienos suorganizuoti ne mažiau kaip keturis dalijimosi ūkininkavimo patirtimi kiekvienos grupės narių susitikimus (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

79.2.13. neužtikrinta, kad grupės nariai laikytųsi jiems keliamų reikalavimų (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

79.2.14. nevykdytas įsipareigojimas kiekvienoje grupėje parodomąjį bandymą įdiegti ne mažiau kaip dviejuose skirtinguose grupės narių ūkiuose, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėse ar kaimo vietovėje veikiančiose labai mažose, mažose ar vidutinėse įmonėse (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos);

79.2.15. be Agentūros sutikimo pakeistas projekto vadovas ir (arba) lektorius, pasidalijimo patirtimi grupės narys ir (arba) įvykdytas kitas su projektu susijęs pakeitimas, kuris turi būti suderintas su Agentūra (sankcijos dydis – 1 proc. skirtos paramos sumos už kiekvieną lektorių);

79.2.16. teikiant mokėjimo prašymą nepateikti Agentūrai ir arba CPO vertinti įvykdytų prekių, paslaugų ar darbų pirkimo dokumentai. Tokiu atveju susigražinama tokia paramos dalis, už kurią paramos gavėjas nepateikė reikalingų dokumentų.

80. Agentūra gali netaikyti Taisyklių 79.2.2–79.2.4 papunkčiuose numatytų sankcijų, jei vėluojama pateikti informaciją ne daugiau kaip apie du renginius ir ne ilgiau kaip dvi dienas.

XVI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

81. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, skundų teikimo, jų nagrinėjimo ir patikrų vietoje atlikimo tvarka bei dokumentų saugojimo reikalavimai nustatyti Administravimo taisyklėse.

82. Agentūra turi teisę paprašyti projektų vykdytojų atsiųsti reikiamą informaciją apie vykstančius numatytus renginius mobiliąja programėle „NMA agro“ renginių vykdymo faktams patikrinti.

83. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-725](#), 2023-11-09, paskelbta TAR 2023-11-09, i. k. 2023-21744

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. rugsėjo 3 d. įsakymo Nr. 3D-554 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų 2021 metais pateiktoms paraiškoms, patvirtinimo“ pakeitimo